

قمار ۳ تریلیون دلاری غول‌های فناوری

صفحه ۸

گمرک؛ ترمز ترانزیت کالا

مکتبیسم ماشه فقطعنامه شورای امنیت را علیه ایران بازگرداند که با توافق برجام در سال۱۳۹۴ معلق شده بود. بازگشت تحریم‌های سازمان ملل باری بر تحریم‌های آمریکا اضافه کرد؛ درحالی‌که بسیاری فکر می‌کنند که چون تحریم‌های آمریکااعم از تحریم‌های اولیه و ثانویه آن برای مدتی علیه ایران بوده، بنابراین تحریم‌های شورای امنیت تاثیر چندانی نخواهند داشت؛ زیرا بر اساس تحریم‌های ثانویه آمریکا اگر کشوری تحریم‌های آمریکا را اجرا نمی‌کرد، از فعالیت در بازار آمریکا محروم می‌شد و بنابراین بسیاری از بنگاه‌ها در دنیا وجود داشتند و دارند که کاری بسا بازار آمریکا ندارند و به راحتی می‌توانند با وجود تحریم‌های آمریکا با ایران کار کنند، مثل پالایشگاه‌های کوچک در چین که نفت ایران را می‌خریدند و هنوز می‌خرند؛ زیرا آنان فعالیتی در بازار آمریکا ندارند که مورد جریمه آمریکایی‌ها قرار گیرند. تحریم‌های شورای امنیت این‌چنین نیست. تمام کشورهای که عضو سازمان ملل هستند موظفند که تحریم‌های مصوب شورای امنیت را اجرا کنند و البته این بحث وجود دارد که اگر اجرا نکنند، چه می‌شود؛ زیرا سازمان ملل قدرت اجرایی جدی برای تنبیه مستقیم ندارد. این برداشت درستی از مقررات سازمان ملل نیست. در داخل سازمان ملل برای کشورهایی که از تحریم‌های مصوب شورای امنیت متابعت نمی‌کنند، فضا سخت‌تر می‌شود و فعالیتشان در داخل سازمان ملل محدود می‌شود و ممکن است مجازات‌هایی تحت فصل ۷ منشور سازمان ملل مشمول حال آنان شود.

بخصوص وقتی که تنبیهی به‌دلیل سرپیچی از نادیده گرفتن فصل هفتم باشد که متأسفانه ایران هم در ذیل این فصل قرار دارد. درست است که هیچ‌گاه ماده ۴۲ فصل ۷ در مورد ایران اجرایی نشد که نیاز به حمله نظامی را تایید کند، ولی ماده ۴۱ خود تحریم‌های گسترده‌ای را توصیه کرده و اجرایی شده و بنابراین کشوری که در ذیل فصل هفتم قرار دارد، برای صلح جهانی خطرناک قلمداد می‌شود. در شرایط فعلی بسیار دشوار خواهد بود که هر یک از این قطعنامه‌ها را مجددا معلق کنیم؛ بنابراین کشور بار سنگینی را در آینده بر دوش خواهد کشید.

مشکلات گسترده تحریم‌های جدید به علاوه تحریم‌های آمریکا و اروپا کلاما در حیطه مسؤولان سیاسی است و روابط بین‌الملل کشور را بیش از گذشته تحت‌تاثیر قرار خواهد داد و متأسفانه فعالیت‌های اقتصادی می‌تواند مورد تهدید بیشتر قرار گیرد؛ بنابراین تجارت و صنعت را با مشکلات جدی مواجه کند. برای رفع این مشکلات در درجه اول باید راه‌حل را در بستر سیاسی پیگیری کرد. البته برای پیشبرد مذاکرات سیاسی می‌توان از ابزار اقتصادی استفاده فراوان کرد؛ اما بهبود شرایط کشور در گرو تصمیمات سیاسی است.

حال این سوال مطرح می‌شود که آیا در این فاصله می‌توان تحولی در داخل کشور بوجود آورد، جواب مثبت است؛ با محدودیت زیاد می‌توان در همین شرایط اصلاحاتی محدود ولی مهم را بوجود آورد، مانند یکپارچه کردن بودجه کشور، می‌توان خرانه‌های متعددی را که در کشور وجود دارند، تماما تحت حاکمیت یک بودجه درآورد. این امر به خارج از کشور ربطی ندارد و تحریم‌ها مانعی برای آن نخواهند بود و بسیار کمک می‌کند تا سازمان‌دهی مالی مملکت بهبود پیدا کند و تخصیص منابع بهتر انجام شود.

اطلاعات شفاف‌تری از داشته‌ها و نداشته‌های کشور در اختیار قوه مجریه قرار گیرد و تصمیم‌گیری‌ها را بهبود بخشد یا می‌توان سازمان‌های موازی را در هم ادغام کرد و به دنبال آن در هزینه‌ها صرفه‌جویی کرد. شاید بتوان مقداری از کسر بودجه را هم کاهش داد، با وجود اینکه با کمبودهایی که از این پس بوجود خواهد آمد بودجه کشور تحت فشار بیشتری قرار خواهد گرفت و احتمالا زایش نقدینگی سریع‌تر خواهد شد. اگر بودجه‌های متفاوت به یک بودجه تبدیل نشود، ممکن است قدری از سرعت افزایش نقدینگی جلوگیری کند و در نتیجه تورم رشد کمتری خواهد داشت و مردم کمتر فشار قرار خواهند گرفت.

همچنین می‌توان در این اثنا بازنگری در قوانین مزاحم برای فعال شدن اقتصاد را در دستور کار قرار داد یا سامانه‌های پراکنده را که مشکلات عدیده برای کارآفرین‌ها بوجود آورده است، هماهنگ کرد و در این میان استقلال دانشگاه‌ها را به آنان بازگرداند تا بستر رشد علمی روان شود یا مهم‌تر از همه قوانین مزاحم کسب‌وکار را شناسایی و تصحیح کرد و آخرین موضوع تکرخی کردن ارز که بسیار مهم و تاثیرگذار است و مورد تایید کارشناسان است. توجه داشته باشیم که تکرخی کردن ارز مقوله‌ای جدا از استقرار یک نرخ در بازار ارز است. نرخ واحد ارز زمانی می‌تواند استمرار یابد که عرضه و تقاضای ارز آزاد شود، یعنی ارز به صورت آزاد در بازار عرضه و تقاضا شود. به عبارت دیگر زمانی تک‌نرخی کردن ارز تحقق می‌یابد که عرضه‌کنندگان ارز و تقاضاکنندگان ارز هر دو آزادانه در بازار فعالیت کنند و بانک مرکزی سیاست‌های خود را از طریق ابزارهای قانونی در اختیار، چون عملیات بازار باز اعمال کند یعنی قیمت‌گذاری نکنند و البته دولت در عرضه ارز نفت نیز به همین ترتیب عمل کند.

در این صورت در بازار نرخ تعیین خواهد شد که بهینه خواهد بود و بهترین تخصیص منابع را خواهد داشت؛ ولی اگر ارز در انحصار دولت باشد و دولت بخواهد قیمت‌گذاری کند که هم‌کنون می‌کند و به بازار ارز اجازه فعالیت ندهد، تک‌نرخی کردن امکان‌پذیر نخواهد بود. تک‌نرخی کردن بدون ایجاد بازار رقابتی ارز پایدار نمی‌ماند. به علاوه جامعه نمی‌تواند افزایش نرخ ارز را برای کالاهای اساسی، دارو و لوا تحمل کند. قبل از آنکه درآمدهای خانوارها افزایش یابد. بنابراین قبل از تک‌نرخی شدن لازم است درهای تجارت و صنعت و خدمات باز شوند تا درآمد افراد افزایش یابد و آن‌گاه می‌توان به تدریج ارز را تک نرخی کرد. در غیر این صورت، جامعه با بحران‌های غیر قابل کنترلی مواجه می‌شود.

روزنامه

www.marzaghatesad.ir

روزنامه دراز اقتصاد

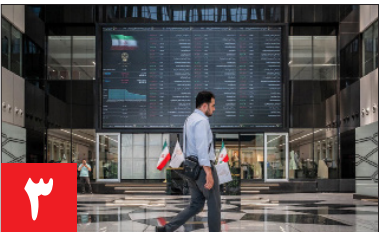
روزنامه سراسری اقتصادی، اجتماعی

شنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۴

۲۵ ربیع الثانی ۱۴۴۷ | ۱۱۸ اکتبر ۲۰۲۵

شماره ۷۸۱

۸۰۰۰ تومان

شاخص در یک قدمی ۳ میلیونی

کشف بزرگ‌ترین میدان گازی خشکی

صادقی: این استقلال ساینتونیست!

به‌عنوان یک معضل اصلی مطرح شده‌است. مساله تعدد دستگاه‌های اجرایی و مراجع تصمیم‌گیر در پایانه‌های مرزی، نتایجی نظیر تأخیر در فرایندهای مرزی، ناکارآمدی زیرساخت‌ها و تبعات ایمنی و امنیتی در پایانه‌های مرزی دارد. به‌طوریکه حدود ۵۲۰ دستگاه و نهاد با وظایف و اهداف مختلف در پایانه‌ها مستقر هستند.

فقدان سامانه‌های هوشمند

هوشمندسازی پایانه‌های گمرک و دیجیتال شدن فرآیندها، عامل مهمی است که بر بهره‌وری عملکرد لجستیک ایران و به دنبال آن افزایش سهم ما از ترانزیت منطقه‌ای اثرگذار است. سازمان جهانی گمرک در ماه ژوئن گزارشی در مورد تاثیر دستگاه‌های امنیتی هوشمند (DDO) در فرایندهای لجستیک و گمرک منتشر کرد. در این گزارش به نقش موثر و فزاینده ابزارهای هوشمند همچون قفل‌های هوشمند، حسگرهای ردیابی و رهگیری کانتنرهای هوشمند در نظارت بر محموله‌های فرامرزی پرداخته شد.

این گزارش بر تاثیر بالقوه فناوری‌های هوشمند بر عملیات گمرکی از طریق ساده‌سازی رویه‌های ترخیص کالا، معرفی و توسعه مسیرهای تجاری امن و قابل پشتیبانی، تقویت نظارت بر محموله‌ها، اولویت‌بندی بازرسی‌ها بر اساس تجزیه و تحلیل ریسک در لحظه و در نهایت تسهیل جابه‌جایی قانونی کالاها تاکید کرد. این رویکرد موجب می‌شود تا ارائه دهندگان خدمات گمرکی از ارتقای شفافیت در زنجیره تأمین، نظارت بهتر بر وضعیت محموله‌ها و اطمینان خاطر از زمان ترانزیت کالا برخوردار شوند. بنابراین سرمایه‌گذاری در این بخش را می‌توان «دو سر برد» توصیف کرد. علاوه دستگاه‌های امنیتی هوشمند امکان ردیابی در لحظه را از طریق سیستم‌های ماهواره‌ای و انتقال داده‌های رمزگذاری شده فراهم می‌کنند. این تسهیلات امکان پاسخ‌دهی فوری به حوادث را به همراه دارد و منجر به افزایش امنیت بار خواهد شد. سازمان جهانی گمرک گزارش دیگری هم در زمینه حضور هوش مصنوعی و ماشین لرنینگ در گمرک‌ها در ماه مارس (اسفند ۱۴۰۳) منتشر کرد که در آن بر ضرورت توجه به این فناوری‌های نوین تاکید شده بود؛ چراکه این فناوری‌ها، ادارات گمرک را قادر می‌سازد تا با خودکار کردن فرآیندهای معمول و زمان‌بر، قابلیت‌های ارزیابی ریسک و تشخیص قلب را افزایش دهند، تخصیص منابع را بهینه‌سازی کنند و با ساده‌سازی رویه‌های ترخیص، منجر به تسهیل تجارت شوند.

ریل‌سازی غیراقتصادی

ایران با وجود بهره‌مندی از شبکه ریلی گسترده – با وجود اینکه بخش‌های مهمی از این شبکه به‌ویژه در بخش اتصالات مرزی و بندری هنوز اجرا نشده است – ظرفیت بالقوه قابل‌توجهی برای ترانزیت دارد. کشور ما حدود ۱۵ هزار کیلومتر شبکه ریلی دارد که در مقیاس جهانی و با توجه به وسعت سرزمینی، زیرساخت نسبتاً مناسبی محسوب می‌شود. با این حال کمبود تجهیزات متحرک همچون لکوموتیو و واگن و نیز نقص در پازل یکپارچه شبکه ریلی در نقاط اتصال به سایر کشورها، منجر به عقب ماندگی در اهداف ترانزیتی شده است.

آشاره به‌جای وزیر راه و شهرسازی به اینکه تسهیل فرآیندهای گمرکی و اداری هم‌پای توسعه زیرساخت در بهبود آمار ترانزیت نقش دارد، منعکس‌کننده این واقعیت است که ریل‌سازی بدون هوشمندسازی، بازدهی اقتصادی نخواهد داشت و کمکی به تحقق اهداف ترانزیتی نمی‌کند. سال گذشته، نزدیک به ۲۰ میلیون تن بار ترانزیتی از قلمرو ایران عبور کرده که حدود ۸۸ درصد آن سهم حمل‌ونقل جاده‌ای و ۱۲ درصد آن سهم ریلی بوده است. در عین حال هدفگذاری در این بخش در افق برنامه هفتم توسعه، دو برابر این میزان یعنی معادل ۴۰ میلیون تن پیش‌بینی شده است. بدیهی است تحقق این اهداف صرفاً با تکمیل قطعات ریلی میسر نخواهد شد و سرمایه‌گذاری در هوشمندسازی در عین تغییر فرایندهای بروکراتیک و سازمان کاری مربوط به عملیات گمرکی، یک شرط اصلی است. زیرساخت‌های گمرکی موجود در کشور ما هنوز نتوانسته پاسخگوی نیاز مربوط به بخش ترانزیت خارجی باشد. زمان انتظار در گمرک که در اغلب کشورهای توسعه‌یافته کمتر از سه روز است، در ایران بعضاً بیش از یک و گاهی حتی دو ماه است؛ موضوعی که ریسک تجار هنگام وقوع فجایعی چون بندر شهید رجایی را نیز افزایش می‌دهد؛ چراکه سرمایه آنها در محوطه‌های گمرکی دپو شده و در صورت وقوع حوادث گسترده، در خطر است.

تحریم‌بدر از بمب‌است

وزیر راه و شهرسازی، جنگ ۱۲ روزه و تحریم‌ها را «مصادق بارز خسونت علیه شهروندان» عنوان...

صفحه ۴

سیاست پولی در پساماشه

باین حال، شواهد تجربی در اقتصاد ایران نشان می‌دهد که این رابطه به‌طور کامل برقرار نیست و پیش‌بینی...

صفحه ۲

گمرک؛ ترمز ترانزیت کالا

کریم حسن پور – سیاستگذار بخش حمل‌ونقل با اشاره به ضعف عملکرد گمرک، روان‌سازی فرایندهای این حوزه را برای تسهیل و تسریع ترانزیت اثرگذار و ضروری دانست.

گمرکی کشور همچنان به قوت خود باقی است.

علت تغییر مسیر ترانزیت

سرعت پایین تشریفات گمرکی، یکی از دلایل کاهش رتبه جهانی ایران در شاخص عملکرد لجستیک است. بررسی بانک جهانی درباره شاخص عملکرد لجستیک ایران در سال ۲۰۲۲ حاکی از نمره ضعیف در این بخش است. این نمره حدود ۲.۲ بوده است که پایین‌تر از میانه طیف ۱ (ضعیف‌ترین عملکرد) تا ۵ قرار دارد. نمونه این ضعف عملکردی در تراژدی بندر شهید رجایی آشکار شد و یکبار دیگر پروکرانی پیچیده و زمان‌بر عملیات گمرکی در جابه‌جایی و تخلیه کالاها را به کانون توجه فعالان اقتصادی و سیاستگذاران آورد. بخش مهمی از زبان ناشی از این حادثه، مربوط به دیوی طولانی‌مدت برخی کالاها در ترمینال‌ها بود و ضرری جبران‌ناپذیر به دنبال داشت.

انفجار بندر شهید رجایی با مرگ ۵۷ نفر، به دلیل نگهداری مواد قابل اشتعال و انفجار، عدم رعایت استانداردهای نگهداری، حمل‌ونقل، عدم آموزش کارکنان، کارگران، خلاف اظهاری محموله و عدم زون‌بندی در مجتمع بندری مذکور رخ داد. اجرای ناقص «سامانه یکپارچه عملیات بندری» که قرار بود با هوشمندسازی فرایندها، سرعت ترخیص کالا و زمان دایو در گمرک بنادر را تسریع کند، یکی دیگر از عوامل مهم منجر به بروز خسارت در این بندر بود. تأخیر در انجام تشریفات گمرکی و دیوی کالا در گمرک‌ها مساله دیگری است که بر فرایند ترانزیت کالا اثرگذار است.

فرایند یک تا پنج‌روزه ترخیص کالا در گمرکات جهان در ایران به یک ماه و حتی بیشتر می‌رسد. تأخیرهای طولانی‌مدت و بی‌نظمی تردد منجر به بهره‌وری پایین پایانه‌های مرزی می‌شود و راندمان اقتصادی را هم در گمرک و هم در حمل‌ونقل کاهش می‌دهد. یکی از نخستین خسارت‌های این تأخیر، تغییر مسیرهای ترانزیت کالا از سوی شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی است. بانک جهانی در مطالعه‌ای که برای بررسی عملکرد شرکت‌های حمل‌ونقل بار انجام داده با بررسی چندین شرکت حمل‌ونقلی تصریح کرده است که هر یک روز تأخیر در ترخیص کالا در گمرک، تجارت را یک درصد کاهش می‌دهد.

مرکز پژوهش‌های مجلس نیز در گزارشی که سال گذشته در بررسی چالش‌های حوزه گمرک منتشر کرد به فرایندهای پیچیده گمرکی و مطابق قانون امور گمرکی در حال حاضر ۱۵ رویه برای ورود یا خروج کالا و وسیله نقلیه وجود دارد؛ علاوه بر رویه‌های فوق، مطابق سایر مقررات و دستورالعمل‌ها، رویه‌های ورود و خروج کالا با شیوه‌های دیگری در گمرک‌های کشور انجام می‌شود که بعضاً از برخی ضوابط و فرایندهای عمومی مستثنی بوده یا فرایند بیشتری دارند.

همچنین به‌صورت میانگین در هر روز کاری یک بخشنامه یا دستورالعمل گمرکی صادر می‌شود. تعدد رویه‌ها، بخشنامه‌ها و استثنائات گمرکی از یک‌سو به ایجاد پیچیدگی در اجرای فرآیندهای ترانزیت کالای خارجی را با معطلی و مشکل مواجه می‌کند؛ «اما در گمرک‌های گسترده و ازسوی‌دیگر احتمال بروز خطای سهوی یا عمدی را افزایش می‌دهد.

طبق آمار سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای در سال ۱۳۹۹ تعداد ناوگان در صف انتظار خروج از کشور در مرز بازرگان رکورد ۱۵۰۰ دستگاه کامیون و در مرز دوغانرود رکورد ۴۵۰۰ دستگاه کامیون را ثبت کرد. در سال‌های اخیر نیز ترافیک طولانی ناوگان در مرز آستارا

در حال حاضر میانگین سن ناوگان ملکی اتوبوسرانی در تهران به مراتب پایین‌تر (حدود هشت سال) و معادل نصف سن ناوگان بخش خصوصی است. این گزارش نشان می‌دهد.

● دلار ۹۳٫۴۰۰ ● یورو ۱۰۸٫۸۲۰ ● پوند ۱۲۵٫۴۸۰ ● درهم ۲۵٫۵۵۰ ● لیر ۲۰٫۳۰۰ ● سکه ۸۵٫۴۵۰٫۰۰۰ ● سکه بهار آزادی ۷۶٫۶۱۰٫۰۰۰ ● نیم سکه ۴۵٫۲۰۰٫۰۰۰ ● ربع سکه ۲۶٫۷۴۰٫۰۰۰ ● سکه گرمی ۱۴٫۸۰۰٫۰۰۰ ● طلای ۱۸ عیار ۷٫۵۹۰٫۰۰۰ ● طلای ۲۴ عیار ۱۰٫۱۰۰٫۰۰۰ ●

دی کاپریو، بازیگر سرشناس که با او همکاری نزدیکی داشت ،بوده‌ساخته‌شدودو جایزه‌امی ساعت پرپیننده و چندین جایزه به این پژوهشگر ادای احترام کرد.مستندی با عنوان «جین» دیگر را دریافت کرد.منتها تصور می‌شد این ماده خام گم شده که سال ۲۰۱۷ ساخته شد به طور مفصل به فعالیت‌های او در تا اینکه حدود ۵۰ سال بعد در آرشیو نشنال جئوگرافیک این زمینه شناخت شامپانزها در تازنیا پرداخت. این فیلم از ۱۴۰ فیلمها کشف شد.فیلم اصلی بدون صدا ضبط شده بود، که در ۹۱سالگی در لس آنجلس در گذشت. با مرگ گودال، لئوناردو ساعت فیلمی که در آرشیو نشنال جئوگرافیک گردآوری شده روزهای اولیه فیلمبرداری از راه دور امری عادی بود.

پیام‌دی‌کاپریو بر ای درگذشت متخصص شامپانزه‌ه

جین گودال شاخص‌ترین متخصص شامپانزها در جهان که آثارش در بیش از ۴۰ مستند به تصویر کشیده شده، در ۹۱سالگی در لس آنجلس در گذشت. با مرگ گودال، لئوناردو ساعت فیلمی که در آرشیو نشنال جئوگرافیک گردآوری شده روزهای اولیه فیلمبرداری از راه دور امری عادی بود.

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی دانش پیام بامداد نوین

مدیر مسئول: ابوالفضل حمیدی

چاپ: جام جم

آدرس: تهران، بلوار مرزداران، خیابان البرز ، البرزیکم، پلاک ۶

تلفن: ۰۲۱-۴۹۱۰۵۰۰۰

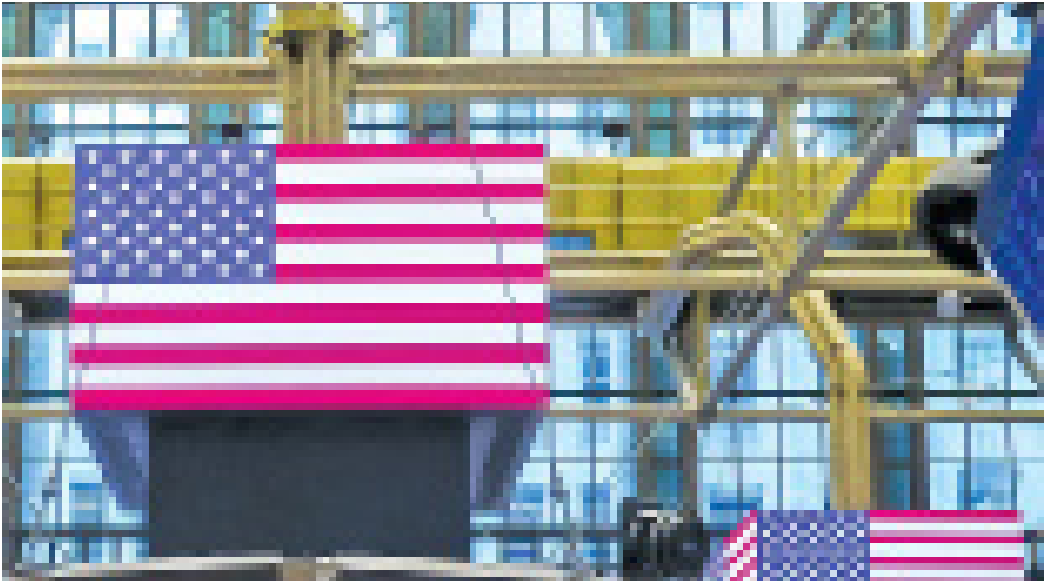
گستره توزیع : سراسری

شرکت توزیع : نشر گستر

روزنامه‌ **دراقتصاد** www.marzeghtesad.ir

شنبه ۲۶ مهرماه۱۴۰۴شماره ۷۸۱

www.marzeghtesad.ir

قمار ۳ تریلیون دلاری غول‌های فناوری

❗ ترقی‌ی اکبری-هوش مصنوعی در یک دهه اخیر مهم‌ترین موضوع سرمایه‌گذاری هاست، اما پیش‌بینی جدیدی نشان می‌دهد که این موج هزینه‌کرد تازه آغاز شده است.

به گفته سیتی‌گروپ، بزرگ‌ترین شرکت‌های فناوری جهان تا سال ۲۰۲۹ بیش از ۲۸تریلیون دلار برای زیرساخت‌ها، نرم‌افزارها و کاربردهای هوش مصنوعی هزینه خواهند کرد. رقمی عظیم که هم نشان‌دهنده وعده‌های بزرگ این فناوری و هم فشارهای ناشی از رونق هوش مصنوعی است.

استراتژی شرکت‌ها

تحلیل سیتی‌گروپ نشان می‌دهد که شرکت‌های بزرگ فناوری مانند مایکروسافت، گوگل، آمازون، متا، اپل و انویدیا در پنج سال آینده به‌طور چشم‌گیری سرمایه‌گذاری‌های مرتبط با هوش مصنوعی را افزایش خواهند داد. به نوشته مجله ایل، بخش عمده‌ای از این هزینه‌ها صرف ساخت و به‌روزرسانی مراکز داده، ظرفیت تولید نیمه‌هادی‌ها و خدمات ابری خواهد شد تا بتوانند مدل‌های هوش مصنوعی بزرگ‌تر و پیچیده‌تر را اجرا کنند.

البته، رقم ۲۸ تریلیون دلار تنها به زیرساخت‌های مستقیم محدود نمی‌شود؛ بلکه شامل توسعه نرم‌افزار، خریدها و سرمایه‌گذاری‌ها در صنایع مرتبط مانند رباتیک و «رایانش لبه‌ای» نیز می‌شود. اگر این پیش‌بینی دقیق باشد، این میزان هزینه از دوره‌های قبلی سرمایه‌گذاری فناوری از جمله دوران رونق دات‌کام و انقلاب گوشی‌های هوشمند بسیار فراتر می‌شود و رکوردشکنی خواهد کرد.

محرك اصلی این سرمایه‌گذاری‌ها، رقابت برای تسلط بر هوش مصنوعی مولد است. از زمانی که چت‌جی‌بی‌تی اوپن‌ای‌ای در اواخر سال ۲۰۲۲ معرفی شد، این فناوری به میدان اصلی نبرد شرکت‌های بزرگ فناوری تبدیل شده است که هر کدام در تلاش‌اند تا هوش مصنوعی را در موتورهای جست‌وجو، مجموعه‌های بهره‌وری، پلتفرم‌های ابری و دستگاه‌های مصرفی جای دهند. مایکروسافت میلیاردها دلار در اوپن‌ای‌ای سرمایه‌گذاری کرده و همزمان عوامل هوش مصنوعی تولیدی را در مجموعه آفیس، پلتفرم تیمز و خدمات ابری آזור خود ادغام کرده است.

این شرکت باور دارد که هوش مصنوعی نه تنها ابزارهای بهره‌وری فردی را متحول خواهد کرد؛ بلکه کل ساختار جریان‌های کاری سازمانی را دگرگون خواهد

شرکت اوپن‌ای‌ای اخیراً پژوهشی منتشر کرده است که نشان می‌دهد مدل هوش مصنوعی پیشرفته‌ان، چت‌جی‌بی‌تی، توانسته در ۴۴ حوزه حرفه‌ای مختلف مانند حقوق، پزشکی، امور مالی، برنامه‌نویسی و آموزش، عملکردی برابر یا حتی بهتر از متخصصان انسانی داشته باشد. این دستاورد، نشانه‌ای از پیشرفت سریع فناوری‌های هوش مصنوعی تولیدی است و بحث‌های گسترده‌ای را درباره جایگاه هوش مصنوعی در نقش‌های تخصصی و حرفه‌ای به راه‌انداخته است. بر اساس این پژوهش و به نقل از مجله ایل، چت‌جی‌بی‌تی در آزمون‌های معیاری که برای سنجش توانایی‌های انسانی در زمینه‌های مختلف طراحی شده بودند، شرکت کرد. این آزمون‌ها شامل استدلال حقوقی به سبک آزمون وکالت، تحلیل پرونده‌های پزشکی، پیش‌بینی‌های مالی، چالش‌های برنامه‌نویسی و نگارش فنی بود. نتایج نشان داد که این مدل نه تنها توانایی

حفظ اطلاعات را دارد، بلکه قادر است به صورت کاربردی استدلال کند و اطلاعات پیچیده را ترکیب کرده و توضیحاتی ارائه دهد که از نظر حرفه‌ای قابل قبول باشند. البته عملکرد چت‌جی‌بی‌تی در برخی حوزه‌ها دقیق‌تر و ثابت‌تر از برخی دیگر بود. در حوزه‌های خاص، چت‌جی‌بی‌تی توانسته است وظایفی مانند تدوین قراردادهای حقوقی، تحلیل پرونده‌های پزشکی با ارائه گزینهای درمانی (هرچند با تأکید بر جایگزین نبودن پزشک)، تحلیل گزارش‌های مالی، نوشتن و رفع اشکال کدهای برنامه‌نویسی و تهیه برنامه‌های درسی و آموزش در رشته‌های مختلف را با کیفیت مناسبی انجام دهد. ادعای اینکه چت‌جی‌بی‌تی می‌تواند در بسیاری از حوزه‌ها با متخصصان انسانی رقابت کند؛ احتمالاً بحث‌های جاری درباره خودکارسازی، جایگزینی شغل‌ها و نقش هوش مصنوعی در

خبره‌تر از کارشناس در ۴۴ شغل

تصمیم‌گیری‌های حساس را تشدید کند. طرفداران این فناوری فرصت‌هایی برای افزایش کارایی و دموکراتیزه شدن دانش می‌بینند که به افراد و کسب‌وکارهای کوچک امکان دسترسی به تخصصی را با هزینه‌ای بسیار کمتر می‌دهد.

منتقدان هشدار می‌دهند که هوش مصنوعی ممکن است در مواجهه با شرایط خاص، نکات ظریف متنی و قضاوت‌های اخلاقی دچار اشتباه شود. مواردی که متخصصان انسانی در آنها مهارت دارند و خطا در برخی حوزه‌ها مثل پزشکی و حقوق می‌تواند پیامدهای جدی داشته باشد. همچنین، بخش‌های مربوط به مسوولیت‌پذیری و تنظیم مقررات در مورد استفاده از هوش مصنوعی به عنوان منبع تخصصی، اهمیت زیادی پیدا کرده است؛ به‌خصوص اینکه در صورت اشتباه هوش مصنوعی، تعیین مسوولیت چه کسی خواهد بود.

عکس نوشت

کار تون

مورود به جهان بدون گذرواژه

طی دهه‌های گذشته گذرواژه‌ها همواره

نقطه ضعف اصلی در امنیت دیجیتال بوده‌اند. گذرواژه‌های کوتاه، ساده یا تکراری میلیاردها کاربر را در معرض هک و نفوذ قرار داده‌اند. حالا اپل و گوگل روی جایگزینی نو سرمایه‌گذاری کرده‌اند، یعنی «کلیدهای عبور» یا Passkeys، فناوری‌ای که قرار است ورود به حساب‌ها را هم امن‌تر و هم ساده‌تر کند بدون آن که لازم باشد حتی یک گذرواژه را به خاطر بسپارید.

«کلیدهای عبور» چگونه کار می‌کنند؟ بر اساس آنچه مجله ایل مگزین نوشته است، کلیدهای عبور بر پایه استاندارد WebAuthn ساخته شده‌اند و به‌جای گذرواژه‌های تایپ شده از کلیدهای رمزنگاری‌شده استفاده می‌کنند که به‌صورت ایمن روی دستگاه شما ذخیره می‌شوند. هنگام ورود به یک حساب با کلید عبور، تلفن یا رایانه شما یک امضای دیجیتال منحصربه‌فرد تولید می‌کند تا هویت شما را تایید کند. در این فرآیند وب‌سایت هرگز به کلید واقعی شما دسترسی ندارد؛ بنابراین چیزی وجود ندارد که در حملات و نشت‌های اطلاعاتی سنتی قابل سرقت باشد. به‌جای وارد کردن گذرواژه کافی است دستگاه خود را با Face ID یا Touch ID یا رمز عبور سیستم‌تان باز کنید. در کامپیوتر نیز می‌توانید ورود را از طریق تلفن همراه‌تان تایید کنید. به این ترتیب داده‌های بیومتریک شما هرگز از دستگاه خارج نمی‌شود و فرآیند احراز هویت به‌طور نامحسوس در پس‌زمینه انجام می‌گیرد.

پذیرش توسط اپل و گوگل در سال ۲۰۲۵ به‌طور گسترده از «کلیدهای عبور» پشتیبانی کرده‌اند. در آی‌فون، آپید و مک‌هایی که از iOS ۱۶ به بعد استفاده می‌کنند، مرورگر Safari هنگام ثبت‌نام در سرویس‌ها از شما می‌خواهد یک کلید عبور ایجاد کنید. در سوی دیگر گوگل کلیدهای عبور را به‌عنوان روش پیش‌فرض ورود به تمام حساب‌های کاربری خود معرفی کرده و عملاً اعلان‌های سنتی گذرواژه را کنار گذاشته است. کلیدهای عبور میان دستگاه‌ها همگام‌سازی می‌شوند؛ از طریق iCloud Keychain در محصولات اپل و Password Manager در دستگاه‌های اندروید و مرورگر کروم. به‌این معنا که اگر یک کلید عبور را در آی‌فون ثبت کنید، می‌توانید با همان کلید در مک‌بوک یا حتی کامپیوتر ویندوزتان نیز با استفاده از کد QR یا بلوتوث برای تایید از طریق تلفن همراه، وارد شوید.

چرا کلیدهای عبور بهتر از گذرواژه‌ها هستند؟

گذرواژه‌ها ممکن است حدس زده شوند، در حملات فیشینگ به سرقت بروند یا در نشت‌های اطلاعاتی افشا شوند. اما کلیدهای عبور این خطرات را از بین می‌برند، زیرا در برابر فیشینگ مقاومت‌اند و به دستگاه شما گره خورده‌اند، حتی اگر یک هکر شما را فریب دهد تا وارد وب‌سایتی جعلی شوید، کلید عبور شما در آنجا عمل نخواهد کرد، چون فرآیند رمزنگاری تنها در دامنه اصلی و معتبر فعال می‌شود.

علاوه بر این استفاده از کلید عبور بسیار سریع‌تر است. دیگر نیازی به تایپ رشته‌های طولانی و پیچیده از حروف و اعداد یا استفاده از مدیران گذرواژه نیست. کافی است نگاهی به گوشی ببنارید یا حسگر اثرانگشت را لمس کنید و وارد حساب شوید.

چالش‌های پیش‌رو بزرگ‌ترین مانع در مسیر کلیدهای عبور میزان پذیرش و گسترش آن‌هاست. هرچند اپل و گوگل به‌طور کامل به این فناوری روی آورده‌اند، اما هنوز همه وب‌سایت‌ها و سرویس‌ها از آن پشتیبانی نمی‌کنند. بسیاری از شرکت‌ها در حال به‌روزرسانی سامانه‌های احراز هویت خود برای سازگاری با این استاندارد جدید هستند. در نتیجه فعلاً بیشتر کاربران باید ترکیبی از کلیدهای عبور و گذرواژه‌های سنتی را مدیریت کنند.

موضوع اعتماد نیز مطرح است. برخی کاربران نگران‌اند اگر دستگاه خود را از دست بدهند، دیگر به حساب‌هایشان دسترسی نداشته باشند. اپل و گوگل می‌گویند کلیدهای عبور از طریق حساب‌های ابری و دستگاه‌های مورد اعتماد قابل بازیابی‌اند، اما منتقدان یادآور می‌شوند که این موضوع همچنان نیازمند اعتماد کامل به اکوسیستم شرکت‌های بزرگ فناوری است.

نگاهی به آینده‌ای بدون گذرواژه با وجود چالش‌ها روند حرکت به‌سوی حذف گذرواژه‌ها شتاب گرفته است. شرکت‌های بزرگی مانند مایکروسافت، پپل، اوبر و ebay تاکنون فناوری «کلید عبور» را پذیرفته‌اند و تحلیلگران صنعت پیش‌بینی می‌کنند طی پنج سال آینده این فناوری جایگزین گذرواژه‌ها در بیشتر حساب‌های کاربری شود.

برای اپل و گوگل ماجرا ساده است؛ با حذف درسرها و ناامنی‌های گذرواژه‌ها می‌توانند اکوسیستم‌های خود را امن‌تر، منسجم‌تر و برای کاربران جذاب‌تر کنند؛ به‌طوری‌که ترک آنها دشوارتر شود. برای کاربران نیز این تغییر به معنای آینده‌ای است که ورود به حساب‌ها تنها به اندازه یک نگاه به تلفن همراه زمان می‌برد.

حاشیه جلسه هیات دولت – ۱۶ مهر

مدارس تازه ساز در دل روستاهای محروم استان لرستان